

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2019

Nr 7

Nr 7

LANDSKAPSLAG

om tillgängliga webbplatser och mobila applikationer inom förvaltningen

Föredragen för Republikens President den 15 mars 2019

Utfärdad i Mariehamn den 21 mars 2019

I enlighet med lagtingets beslut¹ stadgas²:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

Denna lag tillämpas i förhållande till webbplatser och mobila applikationer som tillhandahålls av myndigheter inom landskaps- och kommunalförvaltningen.

Lagens syfte är att var och en ska på lika villkor kunna använda de webbplatser och mobila applikationer som tillhandahålls av myndigheterna.

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer, nedan *tillgänglighetsdirektivet*.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *webbplats* digitalt datainnehåll som individualiseras med hjälp av ett domännamn och

som är tillgängligt i ett datanät genom olika terminalutrustningar och deras programutbud,

2) *mobil applikation* en programvara som har planerats och utvecklats för användning av allmänheten i mobila enheter som smarttelefoner och pekplattor samt

3) *myndighet* landskapsregeringen, myndigheter och inrättningar som lyder under landskapsregeringen, förvaltning som är ansluten till Ålands lagting, kommunala myndigheter, landskapets affärsverk samt juridiska och fysiska personer då de utför ett offentligt uppdrag med stöd av landskapslag.

3 §

Offentligrättsliga organ

Vid tillämpningen av denna lag ska med myndighet också avses offentligrättsliga organ.

Offentligrättsliga organ är juridiska personer som särskilt har inrättats för att tillgodose behov i det allmännas intresse utan industriell eller kommersiell karaktär och

1) som till största delen finansieras av en myndighet som avses i 2 § 3 punkten eller ett annat offentligrättsligt organ,

¹ LF nr 27/2017-2018

LKU bet. nr 6/2018-2019

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102, EUT nr L 327, 2.12.2016, s. 1

2) vars ledning står under kontroll av en myndighet som avses i 2 § 3 punkten eller ett annat offentligrättsligt organ, eller

3) i vars förvaltnings-, styrelse- eller kontrollorgan mer än hälften av ledamöterna utses av en myndighet som avses i 2 § 3 punkten eller ett annat offentligrättsligt organ.

Lagen tillämpas endast i förhållande till sådana offentligrättsliga organ som tillhandahåller tjänster som är väsentliga för allmänheten eller tjänster som specifikt tillgodoser behoven för eller är avsedda för personer med funktionsnedsättning.

4 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte i förhållande till webbplatser och mobila applikationer som tillhör radio- och televisionsföretag med uppdrag i allmänhetens tjänst.

Denna lag tillämpas inte på följande innehåll på webbplatser och i mobila applikationer:

- 1) direktsändningar av tidsberoende medier,
- 2) kartor som inte är avsedda för navigering; även kartor avsedda för navigering är undantagna om väsentlig information om dessa tillhandahålls på ett tillgängligt digitalt sätt,
- 3) innehåll från tredje part som varken har finansierats eller tagits fram av den berörda myndigheten eller står under dess kontroll,
- 4) reproduktioner av föremål från kulturarvssamlingar som inte kan göras fullständigt tillgängliga utan betydande hinder samt
- 5) skolors och daghems webbplatser och mobila applikationer, med undantag för innehåll som hänför sig till väsentliga administrativa funktioner på webbplatsen eller den mobila applikationen.

Innehåll på webbplatser och mobila applikationer som tillhandahålls av myndigheter via en teknisk lösning som står under tredje parts kontroll ska, så långt det är möjligt, följa tillgänglighetskraven i denna lag.

2 kap.

Webbplatsers och mobila applikationers tillgänglighet

5 §

Tillgänglighetskrav

Myndigheternas webbplatser och mobila applikationer ska vara tillgängliga så att de är hanterbara, begripliga, robusta och möjliga att uppfatta.

Innehåll på webbplatser och mobila applikationer som överensstämmer med de

harmoniserade standarder eller delar av dem till vilka hänvisningar har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning ska förut-sättas överensstämma med tillgänglighetskraven i denna lag.

Var och en har en rätt att elektroniskt lämna in meddelanden till berörd myndighet om att webbplatsen eller den mobila applikationen inte anses vara förenlig med tillgänglighetskraven i denna lag. Myndigheten ska utan dröjsmål lämna ett svar på ett sådant meddelande.

6 §

Oproportionell börda

En myndighet kan avvika från tillgänglighetskraven i 5 § om myndigheten med stöd av en förhandsbedömning kan visa att iakttagandet av kraven skulle lägga en oproportionell börda på myndigheten.

Vid bedömningen av om en anpassning inte är proportionell ska särskilt beaktas

- 1) det behov som personer med funktionsnedsättning har av att använda webbplatsen eller den mobila applikationen i fråga,
- 2) myndighetens storlek och ekonomiska ställning samt
- 3) verksamhetens art och omfattning.

7 §

Tillgänglighetsutlåtande

Varje myndighet ska på den relevanta webbplatsen eller i anslutning till den mobila applikationen tillhandahålla ett tillgänglighetsutlåtande, som åtminstone ska innehålla

- 1) en redogörelse för vilka delar av innehållet på webbplatsen och den mobila applikationen som inte uppfyller tillgänglighetskraven samt skälen till avvikelser från dessa krav,
- 2) anvisningar för hur användare av webbplatsen och den mobila applikationen kan lämna in elektroniskt i 5 § 3 mom. avsett meddelande om oförenlighet med tillgänglighetskraven till myndigheten,
- 3) anvisningar för att på ett alternativt sätt få den från tillgänglighetskraven uteslutna informationen samt information om möjlighet att till myndigheten elektroniskt lämna in en i 8 § 2 mom. avsedd begäran om att få innehållet i en tillgänglig form samt
- 4) en länk till landskapsregeringens webbplats där klagomål enligt 9 § kan anföras.

Myndigheterna ska tillhandahålla tillgänglighetsutlåtandena på det sätt som föreskrivs i en av kommissionen antagen genomförandeakt som avses i artikel 7.2 i tillgänglighetsdirektivet.

8 §

Rätt att få innehåll i en tillgänglig form

Om innehåll som finns på myndighetens webbplats eller mobila applikation har utslutits från tillgänglighetskraven i denna lag har en enskild person rätt att i specifika fall få detta innehåll i en form som uppfyller tillgänglighetskraven eller på något annat sätt om personens rätt, fördel eller skyldighet enligt lag kan direkt påverkas av innehållet.

Var och en har rätt att elektroniskt lämna in en begäran om att få det innehåll som avses i 1 mom. och berörd myndighet ska lämna ett svar senast fyra veckor efter att begäran lämnades in. Om innehållet inte lämnas till personen i en tillgänglig form ska myndigheten inom samma tid fatta ett beslut som innehåller en motivering till att begäran har avslagits.

3 kap. Tillsyn

9 §

Tillsynsmyndighet

Ålands landskapsregering fungerar som tillsynsmyndighet enligt denna lag. Var och en kan anföra klagomål hos landskapsregeringen om att en myndighets webbplats eller mobila applikation inte uppfyller kraven i denna lag.

Landskapsregeringen ska i brådskande ordning behandla ett klagomål som gäller en myndighets behandling av en begäran om att få innehåll i en tillgänglig form enligt 8 §.

10 §

Tillsynsmyndighetens uppgifter

Landskapsregeringen ska

1) ge allmänna anvisningar och rådgivning om tillämpningen av denna lag,

2) övervaka och kontrollera att tillgänglighetskraven iakttas på det sätt som anges i de genomförandeakter som antagits med stöd av artikel 8.2 i tillgänglighetsdirektivet, samt

3) lämna de rapporter som avses i artikel 8.4 i tillgänglighetsdirektivet till Europeiska kommissionen.

11 §

Tillsynsmyndighetens befogenheter

Landskapsregeringen kan

1) vid utförandet av uppgifter enligt 10 § 2 punkten ålägga myndigheten att inom skäligen tid se till att en webbplats och mobil applikation uppfyller tillgänglighetskraven,

2) ålägga myndigheten att utarbeta ett tillgänglighetsutlåtande eller att se till att tillgänglighetsutlåtandet uppfyller kraven i 7 § samt

3) ålägga myndigheten att lämna innehåll i en form som uppfyller tillgänglighetskraven eller på något annat sätt åt en person som är berättigad till detta enligt 8 §.

12 §

Vite

Landskapsregeringen kan förena i 11 § avsedda ålägganden med vite. Närmare bestämmelser om vite finns i landskapslagen (2008:10) om tillämpning i landskapet Åland av viteslagen.

4 kap. Särskilda bestämmelser

13 §

Ändringssökande

I beslut som har fattats med stöd av denna lag kan ändring sökas genom besvär i enlighet med bestämmelserna i 25 § i självstyrelselagen för Åland, om inte rätten till besvär är begränsad enligt lag.

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2019.

15 §

Övergångsbestämmelser

Bestämmelserna i denna lag tillämpas från och med den 23 september 2019 på webbplatser som har offentliggjorts efter lagens ikraftträdande.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas från och med den 23 september 2020 på webbplatser som har offentliggjorts före lagens ikraftträdande.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas från och med den 23 juni 2021 på mobila applikationer.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på filformat för dokument som offentliggjorts före den 23 september 2018 endast då innehållet behövs för skötseln i förhållande till enskilda av ett ännu inte avgjort ärende.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas från och med den 23 september 2020 på förinspelade tidsberoende media.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på innehållet på sådana webbplatser på intranät och extranät som omfattas av denna lag och har offentliggjorts före den 23 september 2019 först när webbplatsens publikationsplattform genomgår en översyn.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på sådant innehåll på webbplatser eller i mobila applikationer som har arkiverats före den 23 september 2019 endast då innehållet behövs för skötseln i förhållande till enskilda av ett ännu inte avgjort ärende.

Mariehamn den 21 mars 2019

KATRIN SJÖGREN
lantråd

Tony Asumaa
föredragande minister